TÜSTAV
Arşivi
Kemal Sülker
Koleksiyonu

Türkiye Maden. Madenî Eşya ve Makine Sanayii işçileri sendikasının neşir organıdır.
15 günde bir çıkar
Fiatı 15 Kuruştur.
YIL: 1 — SAYI: 6
26 OCAK 1957 CUMARTESİ
İdarehane: Cağaloğlu, Nuruosmaniye Cad. No: 38

MADEN-İŞ
İÇTİMAİ-İKTİSADİ-FİKRİ-MAGAZİN

- ● İŞÇİNİN REFAHI, MEMLEKETİN İSTİKBALİYLE ALÂKALIDIR.
- ● SENDİKA, İŞÇİNİN GÜVEN KAYNAĞIDIR.
- ● SENDİKA, İSTİHSALİ ARTTIRAN BİR VARLIKTIR.
- ● İŞE SADAKAT VE BAĞLILIK TÜRK İŞÇİSİNİN ŞİARIDIR.

İş ve İşçi BULMA Kurumu Vâdini Tutmalıdır

Maden-iş Sendikası Hazırladığı

Geniş Protokolu kuruma Sunacak

Sendikaların mühim fonksiyonlarından birisi de işsiz üyeye iş temin etmektir. Bu mühim noktayı çoktandır kavramış bulunan Türkiye Madeniş Sendikası, bir yandan samimiyet içerisinde daimî anlaşma durumunda bulunduğu müesseselerle temas ederek, işsiz üyeleri oralarda işe yerleştirirken, diğer yandan da İş ve İşçi Bulma Kurumu ile temaslarda bîgâne kalmamış ve son zamanlarda kurumla tam bir anlaşma ahengi içerisinde irtibatta bulunmuştur.

Fakat, son zamanlarda haddizatında masanın eski memuruna yardımcı mahiyetinde verilen, fakat, bilir bilmez müstakil hareket eden yeni memurun bazı hataları veya yanlış hare-

(Devamı sayfa 3 de)

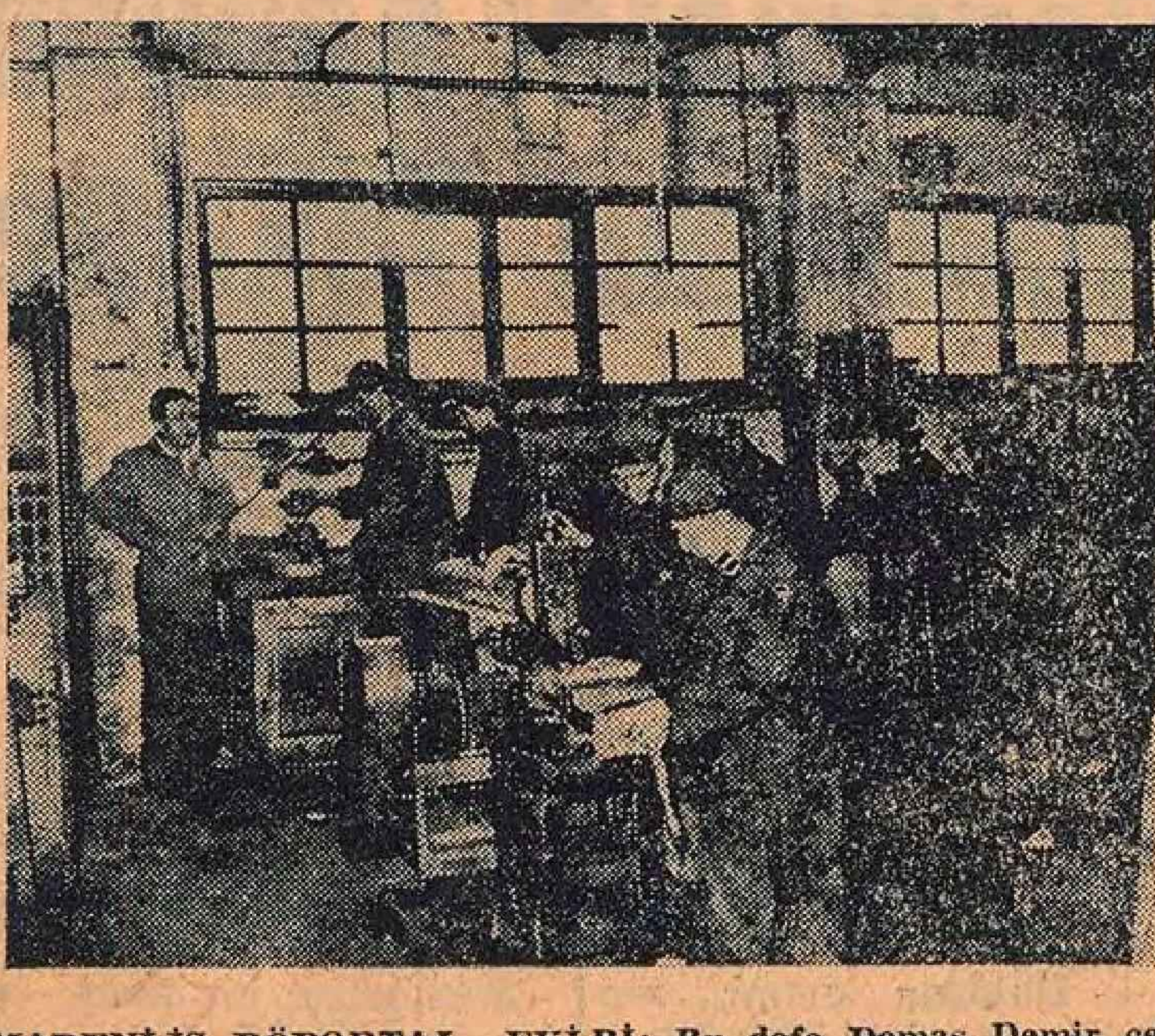

MADENİ-İŞ RÖPORTAJ EKİBİ: Bu defa Demas Demir çekme fabrikasını gezdi. Bir ara faaliyetini tatil eden ve şimdi tekrar açılan işyerinin röportajını 4 cü sayfamızda bulacaksınız.

Uyelere borç verme müddeti 4 Ay uzatıldı

Madeniş yardım sandığının işsizlik ve evlenme yardımı ile 34. maddesindeki borç vermelerin yürürlük tarihi olarak tesbit edilmiş bulunan 1.1.1957 tarihinin, lüzumu halinde kısaltıp uzatılabil[illegible] hakkında, tüzüğün sonunda bulunan 1. geçici madde ile genel başkana selâhiyet verildiği malûmdur.

Genel başkan sendikanın mali durumunu göz önüne alarak, meseleyi idare heyetine intikal ettirmiş ve bu sebeple, durum idare heyetinde enine boyuna, uzun uzadıya müzakere edilmiştir.

Nihayet, Türkiye Madeniş Sendikasının Genel merkez idare heyeti en doğru kararı almıştır. İdare heyeti kararına göre, sendikanın bugün omuzlarında taşımakta olduğu ağır yük, deruhte ettiği mühim vazifeler ve istikbal için bugünden gereken çalışmalar göz önünde tutulmuş, işsizlik ve evlenme yardımı ile 34. maddeye göre icabeden borç vermeler için tesbit edilmiş olan 1 Ocak 1957 yürürlük tarihi Nisan 1957 sonuna kadar uzatılmıştır.

Üyelerin bu hususta ne düşüneceğini sorduğumuz, Madeniş Sendikası idarecileri şunları söylemişlerdir!

Bugüne kadar daima üyelerimizin ve sendikamızın menfaatine çalışmakta olduğumuzu üyeler bilirler.

(Devamı 3 üncüde)

İBRET DERSİ

Kemal TÜRKLER

Amerikanın en büyük Maden İşçileri Sendikasının başkanı John Levis geldi ve gelmesi ile beraber gitmesi bir oldu. Bir profesör, onun hakkında "bütün yaz Amerikada, onunla konuşmak istedim, mümkün olmadı" dedi. Gene bir başka hocamız, onların yanına girmenin, Amerikan Reisicumhuru ile konuşmaktan daha güç olduğunu anlattı. Bütün bunların hakikî sebebini, onun Türkiyede kaldığı çok kısa müddet içerisinde, Türk sendikcalarına söylediği şu kısa ifadede aramak lâzımdır. John Levis, "Eğer dünyanın en kuvvetli sendikası olarak tanınıyorsak, bunu bütün maden işçilerinin birlik halinde çalışmasına medyunuz. Bu çalısmalar bütün işçilerin sendikalara üye olması ve aidatlarını tam olarak muntazam ödemesi sayesinde müsbet şekilde neticelenmektedir. Biz, aidatını ödemiyen işçilerin, başkalarının sırtından geçinmelerine müsaade etmedik. Benim ismim bu sayede meşhur oldu." demiştir.

Türkiye Madeniş sendikası bugün bu yoldadır. Biz isimlerimizi değil, sendikamızı meşhur etmek yolundayız.

Okuyalım, ibret alalım!

Nuri Killigil Şehitlerine MEVLÜT Okutulacak

2 Mart 1949 tarihinde saat 17 yi henüz geçiyor...

Bu tarih bütün Maden-iş Sendikası mensuplarının, hattâ İstanbul işçilerinin malûmu olan bir gündür.

O gün, müessif Nuri Killigil infilâk hâdisesi vuku bulmuş, ve büyük asker ve iş adamı Nuri Paşa ile beraber temiz Türk işçileri şehitlik mertebesine ermişlerdir.

Her sene aynı gün ve saatte, şehitlikte bulunan büyük şehitlerin huzurunda Kuran okunarak anılmakta ve ihtifalleri yapılmaktadır.

(Devamı sayfa 3 de)

Niyazi Köksalın Ailesine Ayda 100 Lira Gelir bağlandı

Türkiye Madeniş Sendikasının Merkez idare heyeti, mühim ve çok hararetli toplantılarından birisini 17 Ocak 1957 Perşembe akşamı yapmış ve 13 mühim meseleyi karara bağlamıştır.

Bunlardan birisi de, müessif kaza hâdisesi dolayısiyle vefat eden ve sendikanın faal idare heyeti üyelerinden müteveffa Niyazi Köksal'ın ailesinin durumu meselesidir.

İdare heyeti geniş ve hararetli müzakerelerden sonra, bu ideal sendikacının 5 i tahsilde ve birisi henüz küçük bulunan 6 yavrusu ile, elinden çocuklarını bakmaktan başka bir şey gelmiyen ailesini meydanda bırakmaya razı olmamış ve ilk elde, çocukların tahsil masraflarını karşılamak maksadı ile ayda 100 lira

(Devamı sayfa 3 de)

Türkân ŞAMİL

Memleketimizin bu en genç dansözü kendisini seyreden kimin gönlünü fethetmedi ki.. Mütenasip vücudu ve kendisine has figürleriyle sahasında zirveye ulaşacağına inandığımız dansözün röportajını gelecek sayımızda bulacaksınız.

Onuncu Sosyal Siyaset konferansı hazırlıkları

Değirmisazada Teşmili teklifi iyi karşılandı

Bilindiği gibi İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İçtimaiyat Enstitüsü her sene seri konferanslar tertip ederek, "ilmi Anadoluya yayma" hususunda gerekli vazifeyi yapmaktadır.

"Sosyal Siyaset konferansları" ismi verilen bu seri konferanslar bundan 10 sene evvel Prof. Kesler tarafından tesis edilmiş ve halen bütün işçi ve işverenlerce çok sevilen ve sayılan Prof. Orhan Tuna tarafından devam ettirilmektedir.

10. seri konferanslar, her sene olduğu gibi, bu sene de, bazı işçi, işveren ve ilim adamlarınca hazırlanacak ve ilkbahar, yaz aylarında memleketin muhtelif köşelerinde verilecektir.

Bu seneki konferansların, mevzuları ve verileceği yerler hakkında, Prof. Or-

(Devamı sayfa 3 de)

Telefon Derdi

Madeniş Sendikasının üç sene evvel istemiş olduğu telefon, hâlâ sırası gelip verilememiştir.

İstenilen telefonun kısa zamanda verileceği zannedilmektedir.

Bu sebeple sendikanın telefon numarası değişecektir ve eski telefon sökürülmüş bulunmaktadır.

Bölgedeki takipsizlik

Arı İnşaat Şirketinin Haydarpaşa ve Kınalıadada çalışan işçilerinin bazı bayram ve genel tatil yevmiyelerinin verilmediğine dair, Madeniş Sendikasınca 28.8.1956 ve 10.1.956 tarihlerinde Bölge Çalışma Müdürlüğüne vaki müracaat 6 defa yazılı tekit yapılmasına rağmen, halen cevapsız ve neticesiz bırakılmaktadır.

Sendika idarecileri bu gibi hususlarda Bölge Çalışma Müdürünün şahsen kusurunun olamıyacağını, çünkü müdürün gereken titizliği göstererek gereken emirleri verdiğini, ancak bu ve bunun gibi gecikmelerin, bazı memur ve müfettişlerin ihmalkârlığından ileri gelebileceğini bildirmektedir.

Diğer taraftan, Bölgede bir memur - müfettiş ihtilâfı diye bir hususun da mevcut olabileceğinin ihtimal dahilinde olduğunu, belki çok zaman müracaatların takipsiz kalmasının mühim sebeplerinden birinin de bu olabileceğini zannedildiği söylenmektedir.

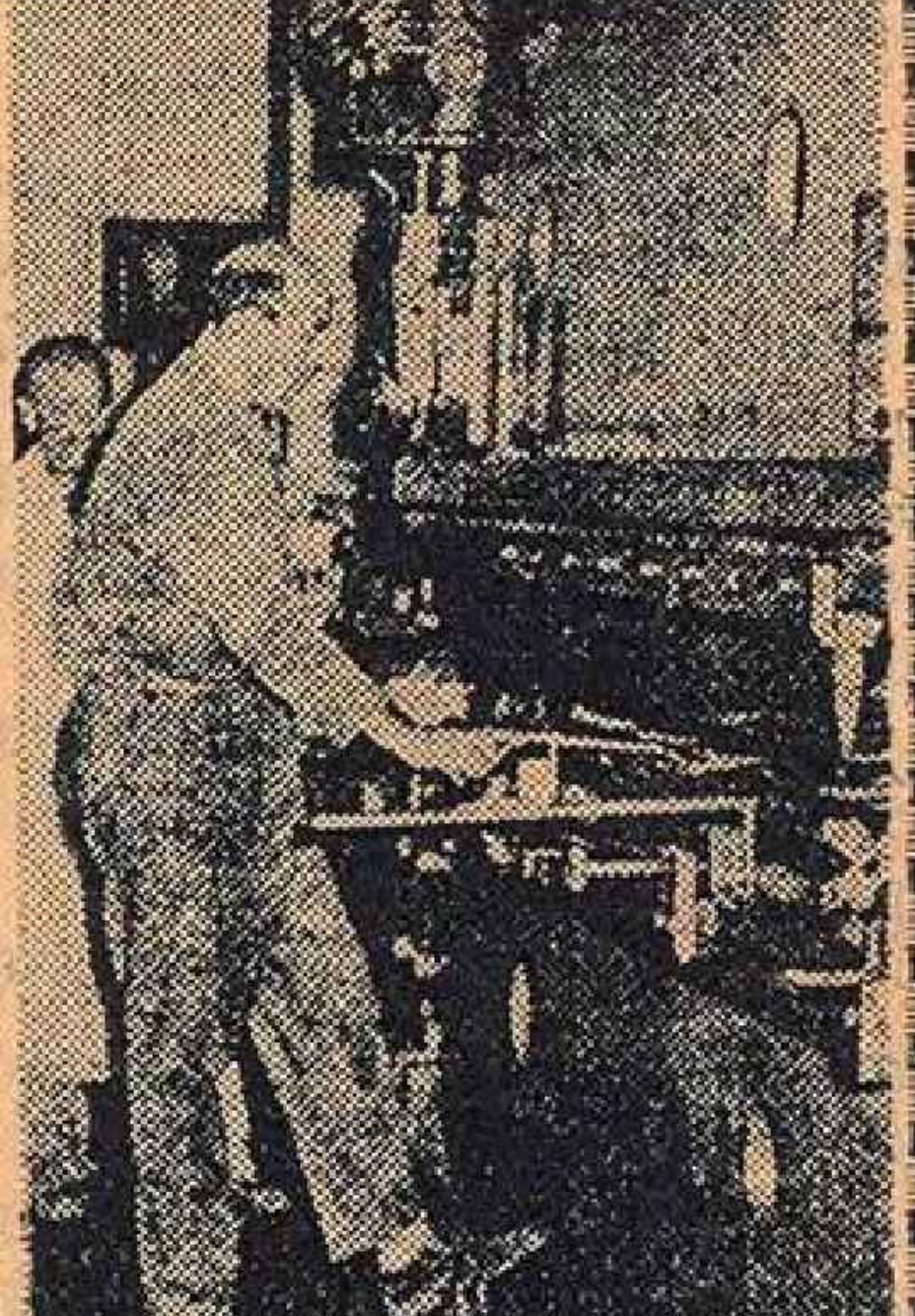

Madeni Eşya iş Kolu ve TÜRK işçisi

Madenî Eşya iş kolu, memleketin sanayi kalkınmasına ayak uydurarak hızla gelişmektedir. Bu gelişmede en mühim rolü işçinin oynadığı şüphe götürmez bir hakikattir. Fedakâr Türk işçisi, karakterine has ciddî çalışması ile her branşta olduğu gibi bu iş kolunu da bugünkü durumuna getirmiş, bundan sonra da muasır devletlerin seviyesine çıkarmaya ahdetmiştir.

Sana selâm
Sana sevgi
Sana başarı dilekleri
Türk işçisi!

İşçilere ait 4 Kanun Mecliste

Tekaüdlük müddeti 10 yıla iniyor

ölen işçilerin varislerine bağlanan maaş arttırılàcak - işçi evleri için

Bir umum müdürlük Kurulacak

Gerek Devlet ve gerekse hususî müesseselere bağlı geniş bir işçi kitlesini ilgilendiren üç sigorta kanunu ile işçi meskenleri kanununun Encümenlerdeki görüşmeleri neticelenmiştir. Meclis heyeti umumiyesinin tasvibine arzedilen kanunlar şunlardır:

1 — İhtiyarlık sigortası kanununa göre bu sigortadan faydalanmak için işçinin asgarî 10 yıl sigortalı olması icabetmektedir. Bu miktar evvelce 25 yıl idi.

Sigortalının ölümü halinde toptan ödenecek miktarın yüzde 60 ı karısına verilmektedir.

İhtiyarlık sigortası alan işçinin ölümü halinde ise dul eşine kocasının maaşının yarısı bağlanacaktır.

2 — Ölüm sigortası kanununa göre malûliyet veya ihtiyarlık aylığı alırken veya 15 yıl sigorta primi ödeyen bir işçinin varislerine aylığının yıllık tutarının yarısı maaş olarak bağlanacaktır. Çocuklara bağlanacak miktar yüzde 25 dir.

3 — Analık sigortası kanununda doğumdan 5 hafta sonraya kadar sürecek devre içinde işçinin yevmiyesi tam olarak verilecek ve hekim raporu da istenmiyecektir. Kadının ihbarı ve çocuk için getireceği vesika kâfi addedilecektir.

4 — İşçi evleri mevzuu ile ilglii olarak bir "İşçi Meskenleri Umum Müdürlüğü" ihdas edilecek, İşletmeler Vekâletine bağlı olacak olan bu makam hazırlanan evleri 20—40 yıl vade ile sigortalı işçilere verecektir. Kanunda mevcut işçi yapı kooperatiflerine dörtte üç kredi temin edilmesi de derpiş edilmiştir. Ancak bu yapı kooperatifleri de kooperatif hüviyetinden ayrılacak ve Umum Müdürlük içinde mütalâa edilecektir.

Sendikalar Kanununun Tadili için yeni Teklifler yapıldı

Bursa ve Kocaeli mebuslarından Sabahattin Çıracıoğlu ile Turan Güneş 5018 sayılı Sendikalar Kanununun bazı maddelerinin tadili için hazırladıkları bir kanun tasarısını B. M. Meclisi Başkanlığına sunmuşlardır.

Tasarıda şunlar belirtilmektedir:

Sendikalar bizzat kendi statülerinde tayin edecekleri esaslar dahilinde serbestçe faaliyette bulunmalıdır.

Sendikalar birlikleri, federasyon ve konfederasyonlar toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu hükümlerine tabi tutulmamalıdır.

Milletlerarası davetlere icabet hususunda hükûmetten izin almıya mecbur bulunmayıp sadece haber vermekle iktifa edilmektedir.

Çeşitli iş kollarındaki sendikaların kendi aralarında birlik meydana getirebilmeleri mümkün olmalıdır.

Birlik, federasyon veya konfederasyon teşkilinde sendika mevcudunun üçte ikisi yerine ekseriyet kararının kâfi addedilmesi lâzımdır.

* * *

BERABER ÖĞRENELİM

Yılbaşında Ne yaptık?

Sebahattin Hoşgör arkadaşım yeni yıl için yazımı neden yazmadığımı sormuştun. Geç oldu amma temiz olmasını arzu ettiğim yazıda mıstıkla dertleşmek istedim ve dördüncü sayıdan evvel de dertleşip bu satırları yazdım.

— Merhaba Kâzım emmi

— Merhaba ya mıstık..

— Şunun arkasını da tamamlasana..

— Başüstüne sayın propaganda nazırı bay mıstık. Oldu mu?

— Hem de nasıl, bir bilsen..

Ben senin halinden anlarım mıstık amma bazı işyerlerinden şikâyet alıyorum. Bana diyorlar ki şu mıstık da neymiş? Nereden buldun?..

— Sen ne diyorsun?

— Diyorum ki mıstık sendikamızın propaganda nazırıdır. Sendikası için canını dişine takmış çalışır çabalar. Böyle örnek olarak çalışmalardan Allah da kul da razı olsun.

— Uzun ettin Kâzım emmi, bana bu kadar yüz verme, şımarırım.

— Hayır Mıstık, bizler şımaracak insanı da tanırız bu hususta müsterih ol.. Kendin kendini söylersen kıymeti kalmaz halbuki el elin aynasıdır. Hele doğru söylenir, takdir edilirse..

— Öyle ise sen herkesin mıstık olmasını istiyorsun..

— Adı mıstık olmıyabilir. Lâkin hepimiz insan olduğumuza göre mıstık örnek olur biz de ondan örnek almak suretiyle etrafımıza faydalı olmaya çalışırız olur biter. Şunu iyice anlamalıyız ki tek tek çıkan ses boğuluyor artık zaman cemiyet yani branş kendi dairesi içersinde toplanarak bir birlik yaratıp hakkını aramalıdır, devlet baba bizlere sendika kurma hakkını tanımış. Tanına kanuna büyük hürmet saygı göstermek ve onun aydınlığında yürümek te bizlere düşer değil mi?

— Haklısın emmi, sen bunları bir dahaki yazılarında yazarsın. Giden yıl

(Devamı sayfa 3 de)

Kongre Dedikoduları

Kara elmasçıların Kongresinden Notlar

Evlerimizde, dairelerimizde çoklarımız, Şakir Zümre kömür sobalarını kullanırız. Hele bu soğuk kış günlerinde, karşısında oturup, hanımların yün örüşlerini seyretmek veya gazete okumak veya çocuklarla meşgul olmak ayrı bir zevktir. Doyum olmaz..

Fakat, hiç düşündünüz mü veya aklınıza gelir mi ki, bu sobalarda yanan bu siyah taş, nereden ve nasıl çıkar? Çok defa aklımıza bile gelmemiştir. Fakat, şunu unutmamalıdır ki, evleri, apartmanları, hastahaneleri, sanatoryum ve prevantoryumları, daireleri ısıtan, birçok fabrika ve lokomotif kazanlarını kaynatan, topyekûn memleket kalkınmasını, hattâ yaşamasını temin eden bu siyah taş, 20. asrın ona taktığı ismi ile kara elmas, memleketin bazı köşelerinde gene bu memleket evlâtları tarafından, akla hayale gelmiyecek binbir güçlük ve meşakkatle, her türlü tehlikelere göğüs gererek, Türk Atasözü tabiri ile "Kelleyi koltuğa alarak" yer altından çıkarılmaktadır.

İşte, bu yazımızda, memleketin zengin Maden köşelerinden olan Kütahyanın Değirmisaz bölgesinde çalışan 1200 kömür işçisinin, bir müddet evvel yapmış olduğu kongrelerinden lâf açacağız.

Bu misafirperver ve dostunu düşmanınını, iyiyi kötüyü çok iyi bilen Türk evlâtları kongrelerinde de tahminlerin çok üstünde bir olgunluk gösterdiler.

Davut Tezcan başkan, Mustafa Gönüllü başkan vekili, Ahmet Kaynakçı ve İbrahim Gören kâtip olmak üzere teşekkül eden kongre divanından sonra, bazı formaliteler ikmal edilerek raporların okunmasına geçildi.

9 sayfa olarak hazırlanmış olan, çalışma raporunun baş tarafında, raporun kısa hazırlanmış olduğundan bahsediliyordu. Hakikaten, sonradan öğrendik ki, kısa hazırlanmıştır. Çünkü, raporu, sekreterin hastalığı dolayısiyle başkan İ. Hakkı Ertekin okumuş ve okurken arada hissettiği eksiklikleri şifahi ilâvelerle gidermeye çalışmıştı.

Tenkitler bahsinde, kimse konuşmak istemedi. Divan birkaç defa, üyeleri tenkit yapmaya davet etmek istediyse de, üyelerin "Tenkit edilecek ne var ki, tenkit edelim" cevabı ile karşılaştı. Üyelerden Mehmet Erkan bir aralık konuşmak istedi ise de, dileklerden bahsettiği için konuşması dileklere bırakıldı. Ve Ramazan Karameşe söz aldı Ramazan Beyin methini önceden duymuştuk, fakat, kendisini şahsen orada tanıdık. Sendikanı sabık başkanı ve eski Sakarya Federasyonu Reisi.

Onu, yeni idarecilerin muhalifi ve o yolda konuşacak zannediyorduk. Her ne kadar konuşmasının başlangıcında o yolu tutmuş ve tenkit etmek istemişse de, herhalde vicdanı razı olmadı, hakkı teslim etti ve arkadaşlarını methetti. Hattâ çok defa, onların lehinde teklifler yapmaktan da geri kalmadı.

Bundan sonra, doğruluğuna kendisi de inanmış ve üyelerce çok sevilen başkan İ. Hakkı Ertekin konuştu. İnanışı gözlerinin aydınlığından belli oluyordu: Dâvaya inanış..

Bu kongre onun ve arkadaşlarının bir zaferi sayılabilir. Çünkü, Müessese müdürü, onun üzerinde toplanan arkadaşlarının sevgisini sezmekten geri kalınamış, bütün memurları ile kongreye gelmiş, kongrede konuşma nezaketini göstermiş ve sık sık onu karşısındaki sandalyeye davet ederek, bütün kongre huzurunda iltifattan geri kalmamıştı. Bizim inanışımız, bu başkanla o müdür beraber oldukça halledilmiyen mesele kalmıyacaktır.

Gene İ. Hakkı Ertekin, idare heyeti kararı ile Haysiyet divanına verilmiş ve üyelikten ihraç edilmiş bir üye için, kongreden af talebinde bulunmakla arkadaşlarına olan sevgi ve bağlılığını gösterdi. İhraç edilen üye, kahve köşelerinde, onların aleyhinde bulunmuştu. Affedildi.

Çalışma raporunun bir kısmında bütün meseleler şu şekilde hulâsa edilmiştir.:

"Mıntıka başmühendisinin değiştirilmesi, şimdiki işletmenin binasında sendikanın oturması pürevelerin değiştirilmesi, zam. zamlardan sonra zam verilmiyen arkadaşlara zam temin edilmesi, Kızılbüke kömür çıkarılması, Kızılbük köy yolunun yapılması, işçilere kömür dağılması için daimî bir arabanın verilmesi, zam aylarında dahi primlerin kesilmemesi, işçiye en çok ihtiyacı olan şeker, pirinç, yağ verilmesi, yemekhanede pişer yemeklerin yaz günlerinde daha çok sebzeli yemek verilmesi Pazar dâvası açıp da parasını alan arkadaşların, bakaya kalan paralarının dâvasız verilmesi, Değirmisaz emet yoluna müessesece yardım edilmesi, Oklit şoförlerinin durumunun püreveye göre ayarlanması, ayakkabı ve elbisenin kalitesinin değişmesi, ekmeklik unun iyi olmadığından müteahhidi ile anlaşmanın feshi, kocuk verilmesi işi. Bakanlığın emri olduğu halde halen herkese verilmiş değildir. Şeritlerin keşmekeşten kurtulması, batı kuvvetinde işçilere içme suyu verilmesi gibi, meselelerimiz hallolmuş fakat bunlardan madâ yerine getirilmiyen dileklerimizin mevcut olduğunu bilhassa işletmeler Vekilinin emri, Abdurrahman beyin de sözü olduğu halde maalesef işçi evlerinin tevzi edilmediğini mıntakaya gene vekil beyin sözü olmasına rağmen Kestanelikteki içme suyunun getirilmediğini, erzakta esas tutulan 25 yevmiyenin 20 ye indirilmediğini, maalesef işçilerin en çok gücüne giden sarı zarfın verilmeğe devam edildiğini söyliyebiliriz."

(İktisat Fakültesi İçtimaiyat Enstitüsü 1956 yılı 9. Sosyal Siyaset konferanslarından).

İşçi Sağlığı ve iş Emniyeti

Kemal TÜRKLER

a) Duman endüstride havayı pisleyen mazarratların başında duman faktörü gelmektedir. Bilhassa Madeni Eşya sanayiinde daimî yanan ocak veya fırınlar ekseriya kömür, katran, mazot veya odunla çalışmaktadır.

Bu fırın veya ocaklarda yakılan yakıtların gayri tam yanmaları neticesi olarak duman meydana gelir.

Kömür üç safhada yanmaktadır. (Allümaj safhası Distillasyon safhası, yanma safhası) çok zaman bu üç safhayı tamamlayamadığı, daha doğrusu kömür yakan ocakların yapılışında ekseriya bu husus bilinmediği veya düşünülmediği için kömür gayri tam yanmakta ve bunun neticesi olarak çok tehlikeli gazları ihtiva eden dumanı meydana getirmektedir. Kömür dumanının içersinde Hydrocanbüre, karbon oksit, su buharı, kül, katran ve kömür zerrecikleri bulunur.

Mahrukat olarak yukarıda saydıklarımız yerine havagazı kullanılırsa bu takdirde de duman meydana gelir. Yalnız havagazının dumanında toz yerine su buharı ve kükürdün bazı birleşimlerini ihtiva eden gazlar vardır ki, haddizatında bu gazlar çok tehlikelidirler.

Gayri tam yanmaların endüstride randıman bakımından olduğu kadar, işçi sağlığı (hijyeni) bakımından da ehemmiyet derecesi büyüktür.

b) BUHAR VE ZEHİRLİ GAZLAR:

Dar ve küçük hacimli işyerlerinde fazla sayıda işçi çalıştırılırsa bu takdirde de hava bozulur. Fazla teneffüs dolayısiyle havanın oksijeni azalarak su buharı çoğalır. Veya çalışanların ter kokuları ile, bazı insanlara mahsus olan kokular havayı daha çok bozar. Bazan da çalışılan ham madde koku neşreder (kükürtlü hidrojen kokusu) bu sebeple, işçi sağlığı ve iş emniyeti nizamnamesi bilhassa bu hususta çok titiz davranmış, binaların hacmi üzerinde mühim ölçüler koymuştur.

Bundan başka karbon dioksit, karbon monoksit, klor, fosgen, azot gazları, anhydride sulfurenx, Acide cyanhydrigue, amonyakal, gazlar, benzol, buharları, foster, karbon sülfür, karbon tetraklarür, tetrakloretan, trikloretan gibi bilhassa kimya sanayiine inhisar eden bazı gazlar vardır ki bunların da işçi sağlığı üzerinde müthiş tesirleri vardır. Bu konferansın hacmine göre bunlardan ayrı ayrı bahsetmeye ne imkân ne de lüzum vardır.

KORUNMA:

Dumandan korunmak için ilk plânda tam yanmayı temin etmeli ve bunun için teknik çareler aramalıdır.

Pis ve zehirli gazlardan korunmak için de, bu gazları meydana getiren ham maddenin daha az tehlikelisini kullanma yolunu tercih etmelidir.

Bundan başka aspirasyon veya vantilasyon tertibatı vasıtasiyle duman ve gazlar toplanıp, temizlenmeli ve dışarıya atılmalıdır ve bunların yerine dışardan temiz hava alınır. Bunun imkânı olmadığı takdirde de işçiye maske verilmelidir. (Maskelerin yole edici veya filtre edici olmak üzere iki tipi mevcuttur.)

ASPİRASYON VE VANTİLASYON:

Yapılan işin icabı daima toz, duman ve [illegible] intişar eden işyerlerin[illegible] çalışanların sıhhati için aspirasyon ve vantilasyon teşkilâtı çok ehemmiyetlidir.

İşyeri havasını işgal eden işçi sağlığı ve randıman üzerinde menfi cihetten mühim tesirleri olan bu mazarratlardan, hemen hemen belli başlı tek korunma çaresi aspirasyon ve vantilasyon teşkilâtıdır.

Aspirasyon vasıtasıyla, toz, duman veya muhtelif gazları ihtiva eden hava alınarak içersinde bulunan mazarratlar aspire edilir ve toz odalarında toplanır. Bundan sonra temizlenen hava, vantilasyonla yatamamen dışarı atılarak içeriye yeniden temiz hava verilir veya dışarıdan alınan temiz hava ile karıştırılarak tekrar içeriye verilir. Aspirasyonun tip ve şekilleri vardır. Bunlar içersinde Anot - katot kömürler vasıtası ile aspire eden elektrikli aspirasyon en tekâmülüdür. Memleketimizdeki işyerlerinin hemen hemen hiç birisinde tam mânası ile bu teşkilât mevcut değildir. Daha ziyade kapıların, pencerelerin açılması suretiyle tabii vantilasyona kaçılmaktadır. Halbuki bu husus bazı hava cereyanları yarattığından işçinin sıhhati üzerinde daha menfi tesir icra etmekte ve istenilen netice de elde edilememektedir.

Yukarıda izahını yaptığımız sunî aspirasyon ve vantilasyon teşkilâtına hemen hemen madeni eşya sanayiinde çalışan her iş yerinde ihtiyaç ve lüzum vardır.

Temiz hava işçinin sıhhatini bozmaz, çalışma gücünü ve isteğini arttırır. İşçinin dikkati artar kaza ve hastalıklar azalır, devamsızlık azalır ve dolayısiyle randıman da hayret verici nispette artar.

* * *

İşçi ücreti iki aydanberi ödenmiyor

Şehremini Mevlânakapı Tekke sokak 1—3 de kurulu Ohannes Çekiç ve Karnik Kurdikyana ait dökümhanede çalışan işçiler, Madeniş Sendikasına müracaatla, 1—2 aydanberi, müessesenin kendilerine tam hesap vermekten imtina ettiği, yalnız haftadan haftaya 10—15 lira avans mahiyetinde para verdiği hakkında müracaatta bulunmuşlar, verilmemiş olan ücretlerinin alınmasını istemişlerdir.

Sendika durumu tetkik etmiş ve müracaatı haklı görerek meselenin derhal halli için "yıldırım ekibi"ni vazifelendirmiştir.

* * *

Zayi

İ.E.T.T. den almış olduğum kazak bonomu ve pasomu, sıhhat cüzdanımla birlikte zayi ettim. Hükümsüzdür.

Bekir Seven No: 3616

Eflani ilçesi Karuca Pınar Köyünü Kalkındırma derneği tüzüğü

Madde 1 — Derneğin adı: Eflani ilçesi Karacapınar Köyünü kalkındırma derneğidir.

Madde 2 — Derneğin merkezi: İstanbul Tahtakale Kahveciler Çeşmesi sokak No: 3—5 de.

Madde 3 — Derneğin gayesi: Karacapınar köyünü içtimaî, kültürel ve imar bakımından kalkındırmaktır. Siyasetle ilgisi yoktur.

Madde 4 — Derneğin kurucuları şunlardır: Abdurrahman Seçer. İstanbul Tahtakale Kahveciler sokak No: 6 Terzi.

Tevfik Safran, İstanbul Tahtakale Kahveciler sokak No: 3—5 Kahveci.

Şükrü Sevil, İstanbul Kocamustafa Paşa Caddesi No: 274 fırında pişirici.

Hayri Safran. İstanbul Tahtakale Kahveciler sokak No: 3—5 de kahveci.

Halil Naral. İstanbul Sirkeci Yolcu salonunda Sandalcı.

Mehmet Safran, İstanbul Sirkeci yolcu salonunda sandalcı.

Madde 5 — Derneğe üye olmanın şartları: 18 yaşını bitirmiş T.C. uyruğunda olan ve medenî hakları haiz bulunan her Karacapınarlı köylü ile derneğin gayesini benimseyen her vatandaş yazılı istekle yönetim kuruluna müracaat ederek üye olmayı talep edebilir. Üyeliğe yönetim kurulu kararı ile girilir.

Madde 6 — Dernek âzaları tüzük ahkâmına uymak ve yılda azamî 120 lirayı geçmemek üzere taahhüt edecekleri aidatları ödemekle mükelleftirler.

Madde 7 — Yönetim Kurulunun üyeliğe kabul etmediği kimseler genel kurula başvurmak hakkına haizdirler.

Madde 8 — Dernekten çıkartma aşağıdaki hallerde varittir.

A) Yönetim Kurulunun kararı ile,

B) Genel Kurul kararı ile,

C) En az beş üyenin teklifi ile,

D) Dernek gayelerine aykırı hareket etmekle,

F) Derneğe kabulden sonra herhangi bir sebeple medeni haklardan mahrum olduğu takdirde,

G) Dernek aidatını 6 ay ardı ardına bilâmazeret ödemediği takdirde, karar üyeye yazılı olarak bildirilir.

Madde 9 — Dernekten çıkarılacak her üye hakkında ilk soruşturma yönetim kurulunun teklifi ile haysiyet divanına havale edilir ve alâkalının savunması sağlanır.

Madde 10 — Üye her tahakkuk etmiş aidatını ödemek şartiyle dilediği anda dernekten kaydının silinmesini yönetim kurulundan talep edebilir.

Madde 11 — Derneğin organları şunlardır:

A) Genel Kurul.

B) Yönetim Kurulu,

C) Haysiyet divanı,

D) Denetim Kurulu,

Madde 12 — Genel kurul derneğin en üstün karar ve denetleme organı olup kayıtlı üyelerden teşekkül eder.

Madde 13 — Genel Kurul yılın her Ocak ayında adiyen toplanır. Toplantının gündemi ile yeri ve gün ve saati 10 gün evvel en az iki gazete ile ilân olunur ve üç gün evvel de mahallin en büyük mülkiye âmirine bildirilir.

A) Genel Kurul kayıtlı üyenin yarısından bir fazlası ile ilân edilen yerde gün ve saatin de toplanır. Çoğunluk temin olunamadığı takdirde maddedeki hükümler gereğince 20 günü geçmemek şartiyle genel kurul yeniden toplantıya çağırılır.

B) İkinci toplantıya gelen üye ile iktifa olunur.

C) Genel Kurul toplantısı anında merkezde bulunmayan üyeler dileklerini yazılı olarak genel kurula bildirirler.

D) Genel kurul lüzumu halinde toplantıda bulunamayanlara yazı ile bildirilir.

Madde 14 — Genel Kurul yönetim kurulunun talebi ile, denetim kurulunun talebi ile ve üyelerin en az beşte birinin yazılı talebi ile olağanüstü toplantıya çağırılır.

Madde 15 — Genel Kurulun yetki ve görevleri şunlardır:

A) Yönetim Kurulunun bir yıllık faaliyet raporunu inceleyip ibra etmek,

B) Yeni yılın bütçesini müzakere ve kabul etmek,

C) Yeni Yönetim kurulunu ve yedeklerini seçmek,

D) Haysiyet divanını ve yedeklerini seçmek,

E) Denetçileri ve yedeklerini seçmek,

F) Tüzükte değişiklik yapmak. (Tüzükte değişiklik genel kurulda mevcut üyenin üçte ikisinin kararı ile alınır.)

G) Derneği feshetmek,

H) Kongre divanını seçmek, bir başkan, iki kâtip.

İ) Oyunu kullanacak üyelerin oturumda hazır bulunmaları şarttır.

Madde 16 — Genel Kurulun gündeminde yazılı olmayan şeyler görüşülmez ve gündem sıra tertibindeki değişiklik umumî arzu ile olur. Mevcut azanın beşte birinin teklifi ile herhangi bir iş gündeme alınabilir.

Madde 17 — Ana nizamname de vuku bulacak değişiklikler bir hafta içinde mucip sebepleriyle mahallin mülkiye âmirliğine bildirilir.

Madde 18 — Dernek âzaları genel kurul kararı zabıtlarını diledikleri zaman dernek merkezinde asılı olduğu yerde mütalâa etmek hakkına haizdirler.

Madde 19 — Yönetim Kurulu, âzaları arasından genel kurulca gizli oy ile bir yıl sûre için 7 asil 5 yedek seçilerek teşekkül eder. Vazifesi sona erenlerin tekrar seçilmesi caizdir.

Madde 20 — Yönetim Kurulu, seçimi müteakip derhal toplanır, içlerinden bir başkan, bir başkan vekili bir sekreter, bir muhasip ve bir de veznedar seçer.

Madde 21 — Derneğin icra organı olan yönetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır;

A) Genel Kurul tarafından alınan kararları yerine getirmek

B) İş bu ana sözleşme gereğince derneği temsil etmek,

C) İmza yetkisini haiz kurul üyelerini seçmek,

D) Gelecek yılın gelir ve tahminlerini ihtiva eden bütçe ile çalışma raporunu hazırlamak ve genel kurula sunmak,

E) Genel Kurulu adiyen veya olağanüstü toplantıya çağırmak,

F) Derneğin şeref ve haysiyetini ihlâl eden dernek âzalarını haysiyet divanına vermek,

G) Derneğin demirbaş eşyasını düzgün bir şekilde kayıt ve muhafaza etmek,

H) Dernek aidatını muntazaman toplamak,

K) Ayda en az iki defa toplanmak, lüzumunda başkanın çağırısı ile yönetim kurulu toplantılarını sıklaştırabilir.

Madde 22 — Derneğin her yerde ve her hususta yönetim kurulunun başkanı temsil eder. Başkanın bulunmadığı hallerde bu vazifeyi başkan vekili ifa eder.

23 — Sekreter: Derneğin yazı ve kayıt işlerini tedvir eder. Başkanın imzası ile muamelâtı yürütür.

Madde 24 — Muhasip: Derneğin hesap işlerini, gelir ve giderlerini, sarf vesikalarını muhasebe defterinin düzgün bir şekilde tutulmasından mesuldür. Bu husustaki makbuz ve evrakı başkan ile birlikte imza eder.

Madde 25 — Veznedar: Derneğe ait hasılatı takip ile 50 liradan fazla olan nakti, dernek adına yönetim kurulu kararı gereğince millî bir bankaya yatırır. Bankadaki para yönetim kurulu kararı ile çekilir. Muhasiple birlikte sarf ve gelir muamelelerini işler. Bankadaki para başkan, muhasip ve veznedarın müşterek imzaları ile çekilir.

Madde 26 — Yönetim Kurulu herhangi bir işin incelenmesi için bilgisinden ve tecrübesinden istifade umduğu kimselere danısmak maksadiyle toplantıya çağırabilirler. Bu kimseler oy sahibi değildirler.

Madde 27 — Yönetim kurulu toplantılarına bilâmazeret 3 defa ardı ardına iştirak etmeyen üyeye başkan tarafından yazılı bir ihtar yapılır. Buna rağmen yine gelmediği takdirde yerine yedeklerden en fazla oy alan getirilir. Her açık vukuunda aynı minval üzere devam edilir.

Madde 28 — Haysiyet divanı: Genel Kurul tarafından bir yıl sûre için seçilen 3 asil 2 yedek üyeden ibaret bir teşekküldür. Azaları arasındaki anlaşmazlığı ve derneğin haysiyet ve şerefi ile ilgili işleri hal eder.

Madde 29 — Denetim Kurulu: Genel Kurul tarafından bir yıl sûre için seçilen 3 asil 2 yedek üyeden teşekkül eder. Seçimi gizli oy ile yapılır.

Madde 30 — Denetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

A) Dernek muamele ve muhasebesini en az üç ayda bir kontrol etmek,

B) Derneğin bir yıllık faaliyeti hakkında genel kurula rapor vermek,

C) Yıllık kesin hesabı kontrol ve imza etmek,

D) Dernek organları vazifeleri esnasında denetçilere her türlü kolaylığı göstermekle mükelleftirler. Denetçiler murakabe esnasında görecekleri yolsuzluğu yönetim kuruluna bildirirler.

Madde 31 — Derneğin gelir kaynakları şunlardır:

A) Üye kaydiye ücreti ,

B) Üye aidatı,

C) Teberrular,

D) Müsamere, çay, neşriyat yoluyla temin edilen varidatlardır.

Madde 32 — Derneğin feshine karar veren genel kurul mevcut mevduatının sarf şekline de karar verir.

Madde 33 — Derneğin içtimaî ve kültürel sahalarda yapacağı yardımlardan derneğe âza olanlar istifade ederler. Aza olmayanların istifade edebilmeleri için genel kuruldan karar alınması lâzımdır.

Muvakkat Madde: — Ana tüzük gereğince üye kaydından sonra yapılacak genel kurul kongresine kadar yönetim kurulu vazifesi görmek üzere aşağıda ad ve soyadları yazılı kurucular seçilmişlerdir:

Başkan: Abdurrahman Seçer

Başkan V. Halil İ. Çelenli,

Sekreter: Tevfik Safran

Muhasip: Şükrü Sevil

Veznedar: Hayri Safran

S. üye: Mehmet Safran

S. üye: Halil Naral.

Nuri Killigil

(Baştarafı 1 incide)

Türkiye Madeniş Sendikası bu sene o gün, Nuri Killigil hâdisesi şehitleri ve diğer işçi şehitleri için büyük bir camide mevlût okutmaya karar vermiş ve şimdiden hazırlıklara başlamıştır.

İşçiler veya müesseselerden veya diğer hayır sevenlerden bu hayıra iştirak etmek isteyenlerin teberrüleri makbuz mukabili şimdiden kabul edilecektir.

Üyeler

(Baştarafı 1 incide)

Bu aldığımız mühim karar da, herhalde üyelerimiz, şahsi menfaatleriniz olmayıp, sendikamızın istikbalini ve dolayısiyle gene üyelerimizin müşterek menfaatini düşündüğümüzü bilmekte gecikmiyeceklerdir. Sendikamız ne kadar kuvvetlenirse, üyeler de o derece istifade edeceklerdir.

DEĞİRMİSAZ KÖMÜR İŞÇİLERİ SENDİKASININ ANA TÜZÜK TADİLASI

6. Maddenin L bendine sendika, kendine sendika binası olmak üzere bina alabilir veya yaptırabilir.

25. madde de sendika veznesinde veznedar (500) lira yerine (1000) lira tutabilir.

34. Maddeye A bendi açılıp ilâe edilen (Sendika İdare kurulu üyelerinden herhangi biri sendikacılıktan mütevellit işten çıkarılırsa mağdur üye dâva açar aynı zamanda idare kurulu mağdur üyeyi sendikada ücret mukabili istihdam edebilir.

65. Madde şu şekilde değişti: (Harice gönderilecek delegeler le her türlü temsilci ve vazifelilerin kaybettikleri, işletmedeki yevmiye tutarları ile II. mevki tren ücretleri ve zarurî masraflar karşılığı olarak günde sekiz lira ödenir. Zarurî masraflar Ankara, İstanbula gidişte bir misli ilâve edilir. Temsilci üyenin avdeti gece saat 12 den sonra vaki olursa ertesi günkü yevmiyesi de ödenmek şartiyle vazifelinin istirahati temin olunur. Gündeliklerin hesabına sosyal masrafları da ilâve edilir.

87. Maddenin A ve B bentlerindeki 25 liranın yani evlenme ve ölüm yardımları 50 şer liraya çıkarılmıştır. B bendinin sonuna 10 yaşından aşağı çocuklar için 10 yaş dahil defin yardımı 25 liradır. Tekaüt veya doktor raporu ile ihraç edilen üyelere her senesi için 25 lira ödenir.

C bendine ilâve. Mücbir sebep görülürse hasta ailelerine idare kurulunun kararı ile bir miktar arttırılabilir. Bu yardımlardan istifade edebilecek üyeler sekiz aylık sendikaya kayıtlı ve aidatını ödemiş bulunmak şartiyle.

Ç Bütçedeki yardım fasılları bittiği takdirde üye aidatlarına 30 kuruş ilâve edilebilir.

Kurumun Vaadi

(Baştarafı 1 incide) ketleri ile işler aksamaya başlamış, Kurumla Madeniş Sendikası arasında senelerdir teessüs etmiş olan irtibat bozulmaya doğru yönelmiştir.

Kurumun Madeni Eşya masasına verdiği yeni yardımcı memurun vaktiyle sendikanın sabık başkanlarından Üzeyir Kuran'ın tavsiyesi ile Kuruma alındığı ve Kurumun bu şahsı, Madeniş Sendikasının adamı olarak kabul ve itibar ettiği zannedilmektedir. Halbuki eski dosyaların ve karar defterinin tetkikinde buna dair bir kayıt bulunamadığı ve o zamanki kurumun isteğine, bu düşük ücretle sendikadan işçi memur veremeyiz, şeklinde mukabelede bulunulduğu anlaşılmıştır.

Diğer taraftan senelerdir Madeni Eşya Masasında büyük muvaffakiyet kaydetmiş ve iki sene önce kurumdan ayrılmış olan işçi memur Hayri Pozam'ın yerine yenisinin alınmasına dair olan, Madeniş sendikasının talebine iki sene önce 1956 kadrosunda bunun mümkün olacağı şeklinde olduğu halde, bu söz de bugüne kadar yerine getirilmemiştir.

Bütün bunları gözönüne alarak geniş müzakerelerde bulunan Madeniş Merkez İdare heyeti şu karara varmıştır:

Kurum, sendika ile bir protokol anlaşmasına davet edilecektir.

Yapılması istenen protokola göre:

1 — Sendikadan gönderilen işsizler sıra beklemeden ilk elde açılan işlere gönderilecek,

2 — Bunun karşılığında, Sendika bu hususta bir teşkilât kurarak işyerlerinde bulduğu münhalleri Kuruma bildirecek,

3 — Madeni Eşya Masasında halen çalışmakta olan Tahsin isimdeki yardımcı, bu işi daha iyi bilir, başka biri ile değiştirilecek,

4 — İki sene evvel Kurum Umum Müdürlüğünce, Hayri Pozam'ın yerine başkasının getirileceği hususunda verilen söz yerine ge

5 — Kurum Umum Müdürlüğünün, işçi mütehassıs memurlara zam yapılmaması hakkındaki mütalâası değiştirilerek, 4 sene 4 aydır Madeni Eşya Masasında canla başla çalışmakta olan işçi memura gerekli zam yapılacaktır.

Sendika aidatını vaktinde ödemiyen üyelerin durumu

Türkiye Madeniş Sendikasının Eyüp Bahariye yolunda kurulu sıcak çekme fabrikasında çalışmakta olan üyelerinden, Hakkı Çınar'ın bir doğumu olmuş, fakat, sendikada tetkik sırasında Eylül 1956 aidatını ödemediği anlaşıldığından, doğum yardımı yapılmamış ve durumu idare heyetine aksettirmiştir.

17.1.1957 tarihli oturumunda durumu etraflıca inceliyen idare heyeti, aidatların muhasebeden kesilmesine ve muhasebenin sehven kesilmemiş, demesine rağmen, Hakkı Çınar'ın sendikaya karşı olan alâkası bakımından ihmalkârlık görmüş ve tüzük hükümlerinin aynen tatbik edilerek, doğum yardımının yapılmamasına karar vermiştir.

Çünkü Hakkı Çınar, her ay dağılan aidat makbuzlarını ehemmiyetle takip edip saklamamıştır. Bundan başka, müessesenin vermekte olduğu aylık hesap kâğıtlarında sendika aidatı açık olarak gösterilmektedir. Hakkı Çınar, bu bakımdan da aidatın kesilmediğini gördüğü halde, arkasını arayıp aidatını ödememesi bakımından ihmalci görülmüştür.

Yardım Sandığı tüzüğünün 9 uncu maddesi aynen şöyledir: Devamı 4 üncüde)

Beraber öğrenelim

(Baştarafı 2 ncide) ile gelecek için konuşalım. Yılbaşı gecesi ne yapacaksın?

— Çam devirmeye niyetim yok..

— Kâzım emmi ben ne demek istedim anlamadın ki..

Mıstık:

— Yapacağım işimi sordun. Aç ellerini beraber dua edelim?

— Hadi edelim..

"Yârabbi yâresülâllah sen devletimizin milletimizin yardımcısı ol, memleketin kalkınmasında büyük vazifeleri olan kimselere azim, irade ver, bizi memleket olarak yükseltsinler, adım adım yaklaştığımız refahı bir an evvel görelim. Bu dünyadan göç edenlere rahmetini esirgeme, gelenlere sıhat afiyet ihsan eyle hızla kalkınan Türkiyemizin durumundan istifade edip karaborsa gibi bir melûn kelimeyi başımıza musallat edenlerin vicdanlarının yumuşaması için iyilere zarar vemreden onları salla dökülsünler.."

Muhterem okuyucularım baktım ki mıstığın gözleri dolmuş, yanaklarından damlalar süzülüyor, âmin dedi ve elini yüzüne sürdükten sonra:

— Kâzım emmi ben seni zannettim ki o gece fing atacaksın amma sen öyle bir iş yaptın ki gönlümü fethettin. Allah senden razı olsun.

— Mıstık, yılbaşı ile bir alâkam olmadığını zannediyorum. Şayet eğlenmem lâzımsa iki yavrum var, her akşam işimden yorgun argın döndüğüm zaman onlara gücümün yettiği iki portakal evin içini bayram gününe döndürüyor. O gün ne çam devirenler ne de binlerce lira ile sabaha kadar eğlence arayanlar bu tadı, bu şenliği bulamaz. Biz insanların düğün, dernek, bayram kalplerindedir bundan madâ bir işçi olarak devlet babadan istediklerim var. Onları da her fırsatta duyuyoruz. Temenni ederiz ki bu yıl onlar tahakkuk etsin o kadar.

— Bana müsaade Kâzım emmi gideyim de şu benim adımı birbirlerine söyleyen arkadaşlarla hasbıhal edeyim.

— Selâmlarımı götürmeyi unutma..

— Başüstüne..

— Güle güle vefakâr mıstık..

Kâzım NARMANLI

Onuncu Sosyal Siyaset

(Baştarafı 1 incide) han Tunanın çağrısı üzerine Üniversitede 18.1.957 tarihinde bir toplantı tertip edilmiştir.

Toplantıda, profesörler, bir Çukurova milletvekili, Bölge Çalışma Müdürü Bedii Süngütay, İl Hakem Kurulu üyelerinden Avukat Suphi Bey, Ayakkabı İşverenler sendikası reisi Ömer Şirin, Türkiye Madeniş sendikası resi Kemal Türkler, Türkiye Gemi Adamları Reisi Rüştü Güneri, Teksif Federasyonu Reisi Bahir Ersoy, Teknik Mensucat İşçileri Sendikası Genel sekreteri Şaban Yıldız ve diğer bazı davetli hazır bulunmuştur.

Toplantıda, konferans mevzuları hakkında fikir teatisi yapılmış ve bilhassa "üyenin sendikaya aidat vermesi, sendikaya girmesini temin edici usullerin ne olabileceği, Türkiyede Sendika teşkilâtlanmalarının ne yolda olması lâzım geldiği" gibi meseleler üzerinde durulmuştur. Konferans yerleri için, malûmat kabilinden, İstanbulda Eyüp, Bakırköy, Beykoz kundura, Bomonti, Üniversite veya Türkocağı salonu, gibi semtler ile, Anadoluda Ankara, Bursa, Eskişehir, Adapazarı, Kütahya ve bilhassa Kütahyanın Değirmisaz Maden havzası üzerinde durulmuştur.

Konferansların gün, yer mevzu, ve konferansçıları - nın tesbitinden sonra ayrıca ilân edilecektir.

N. Köksal

(Baştarafı 1 incide) muvakkat gelir bağlamıştır.

Bundan başka idare heyeti müteveffanın 40 ıncı ölüm gününe mütesadif, mevlûdü şerifin okutulmasının da sendika tarafından organize edilerek, münasip bir camide münasip şekilde okutulmasını da karara almıştır.

Sevindirici kararı, diğerleri gibi bizim de, duyduğumuz zaman gözlerimiz yaşardı.

Sendikanın, sadık ve sendikası için şahsî menfaatlerini gözetmeksizin çalışan bir üyenin ölümü halinde göstermekte olduğu bu takdire değer hareketi, beynamaz misali bazı üyelere ders olacak durumdadır.

MADEN - İŞ
15 günde bir Cumartesi günleri çıkar.
İçtimaî — İktisadî — Magazin gazetesidir.
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:
(Maden-İş Sendikası adına)
KEMAL TÜRKLER
Teknik Sekreter:
ORHAN TAŞAN
Baskı ve Dizgi:
VAKIT MATBAASI

Yıldırım ekibi Faaliyete geçti ilk tecrübeler iyi netice verdi

Türkiye Madeniş Sendikasının 17.1.1957 tarihindeki idare heyeti oturumunda, kurulması tasarlanan "yıldırım ekibi"nin teşekkül ve çalışma hususundaki esaslar tesbit edilmiş ve ekip derhal faaliyete başlamıştır. Hazırlanan esasa göre, her işin veya gidilecek işyerinin hususiyetine göre, ekibi teşekkül ettirecek şahıslar değişmekte ve bu tayini başkanlık divanı yapmaktadır.

Madeniş idarecileri, ilk tecrübelerin mühim ve hayret edilecek derecede iyi neticeler vermekte olduğunu bildirmişlrdir.

Şimdiye kadar muhtelif kadrolarla çalışmış olan ekibin temas ettiği müesseseler, samimiyetle karşılamışlar ve ekip tarafından bildirilen makul işçi taleplerini memnuniyetle kabul ederek, ekiple beraber oturup hal çareleri bulmuşlardır.

Ekip önümüzdeki günler için bir plân yapmış ve işleri programlaştırmıştır.

Halıcıoğlu S. istasyonu meselesi halledildi

Sendika Sigortaya Teşekkür Ediyor

Türkiye Madeniş Sendikasının, Sigortanın Halıcıoğlu Sağlık istasyonu hakkındaki müracaatı, sigortanın İstanbul Şubesi Müdürlüğünce derhal ele alınmış ve sendikanın müracaatı haklı görülerek dilek yerine getirilmiştir.

Sigortanın sendikaya yazdığı cevabî yazıda, Halıcıoğlu Sağlık istasyonundaki eczahaneye bir eczacının tayin edilmiş ve vazifeye başlamış olduğu, pansuman için müracaat eden sigortalıların da bekletilmemesi hususunda ilgililere gerekli tebligatın yapıldığı bildirilmektedir.

Sendika durumu yerinde yeniden tetkik etmiş, ve meselenin halledilmiş olduğunu görerek memnuniyetini bildirmiştir.

B. Çalışma Md. nün samimi hareketi

Bölge Çalışma Müdürü Bedii Süngütay, geçen hafta içerisinde, Madeniş sendikasına telefon ederek idarecileri, makamına davet etmiş, onlarla uzun müddet samimi hasbıhallerde bulunmuştur.

Sendika idarecileri tarafından, uzun zamandan beri bir türlü neticelenemiyen müracaatlar teker teker izah edilmiş, Hakem Kurulunda gün veya karar beklemekte olan ihtilâflar üzerinde konuşulmutşur.

Sendika idarecileri, sayın Müdürün bu nazik hareketinden dolayı memnun olduklarını ve bu gibi hasbıhallerin sık sık yapılarak şikâyeti gerektiren meselelerin vaktinde halledilmesini temenni ettiklerini bildirmişlerdir.

Teşekkür

Merkez İdare Heyetimizin faal üyelerinden Niyazi Köksal'ın müessif kaza hâdisesi neticesi vefatı dolayısiyle, uzaktan veya yakından birçok dostlarımızın, sendikamıza ve sendikamız vasıtasıyla müteveffanın ailesine, telefonla, yazıyla veya şifahen, başsağlığında bulunmuş ve bulunmaktadırlar. Teşekkür eder, hürmetlerimizi bildiririz.

MADEN-İŞ Sendikası
İdare Heyeti

Türmasan ihtilâfı neticelendi

Eyüp Bahariye yolunda kurulu Türmasan çivi fabrikası işçilerine zam yapılmak üzere, Türkiye Madeniş Sendikası ile şirket arasında çıkarılan toplulukla iş ihtilâfı halledilmiştir.

İhtilâfın 11.1.1957 tarihindeki İl hakem kurulu duruşmasından sonra taraflar 15.1.1957 ve 17.1.1957 tarihlerinde müteaddit toplantılar yapmışlar ve her iki tarafın da gösterdiği anlayış ve hüsnüniyet neticesinde bir anlaşmaya varmışlardır.

Anlaşmaya göre. işçi ücretlerine ortalama olarak yüzde 15 zam yapılmıştır. Bu sebeple saat ücreti başına 15—25 kuruş zam alan işçiler de olmuştur.

Bundan başka aylık ücretle çalışan ahçı ve bekçi gibi işçilere de ayrıca 20—40 lira ayda zam yapılmıştır.

Anlaşma 1.1.1957 tarihinden itibaren yürürlüğe konacaktır.

Aidat ödemiyenler

(Baştarafı 3 üncüde)

“Üye aidatını en geç, takip eden ilk ayın hitamına kadar 8. maddeye göre ödemeye mükelleftir. Aksi halde, bu tüzük hükümlerine şart olarak istenilen ıkdem müddeti içerisinde üye aidatını tamamen ödemiş olsa bile, aidat ödemelerinde, bu maddenin ilk fıkra hükmüne aykırı hareket etmişse, üyeliği baki olmakla beraber, hiçbir surette yardım yapılmaz.”

8. maddede ise, üyenin aidatını mutlaka zamanında ödemesi şekillerinden bahsedilmiştir.

Bundan başka, diğer yandan Şakir Zümre fabrikasında çalışan üyelerden Bekir Özdemirin, 28.12.1956 ile 19.1.1957 tarihlerinde iki ölümü, Ali Demiray'ın 2.1.1957 tarihinde bir ölümü olduğu halde, vaktiyle birer aylık aidat borçlarını ödememiş olduklarından, bunlara da ölüm yardımı yapılamamıştır.

Bu hususta kendisi ile konuştuğumuz, sendika idarecileri, “Üye aidatını vaktinde ödemeli, her ihtimale karşı makbuzlarını her ay saklamalıdır. Aksi halde en ufak bir müsamaha beklememelidirler. Sendikasını bir an aklından çıkarmıyarak, aidatını, dişinden tırnağından arttırıp vaktinde ödeye nüyelerimizin aidatı ile ,beynamaz cinsinden üyelerin haklarını aramak veya yardımda bulunmak devri artık geçmek üzeredir” demektedirler.

İŞYERLERİNDEN RÖPORTAJLAR

Memleket kalkınmasında emeği olan işçiler

Demas Demir çekme fabrikası işçileri 1 öğün yemek istiyor

Kalkınan Türkiye.. Evet, yabancılar memleketimiz için çok defa bu tabiri kullanıyorlar. Çok şükür, uzun seneler ve hattâ asırlardan sonra kalkınan bir milletin ve memleketin evlâtlarıyız. Artık, durmadan yükselen ve ilerliyen bir medeniyet dünyasının kervanına katılmış yolculardan bulunuyoruz.

Her gün memleketin bir köşesinde yükselen bir eser bir âbide gözlerimizi kamaştırıyor, göğsümüzü kabartıyor, hayranlıkla defalarca seyrediyor veya dinliyoruz ve âdeta bundan manevî bir zevk de buluyoruz.

Uzaklara gitmeğe lüzum yok. Oturduğumuz semtte yapılan, yapılmakta olan inşaatlardan dolayı, hiç yolunuzu şaşırdığınız olmadı mı?

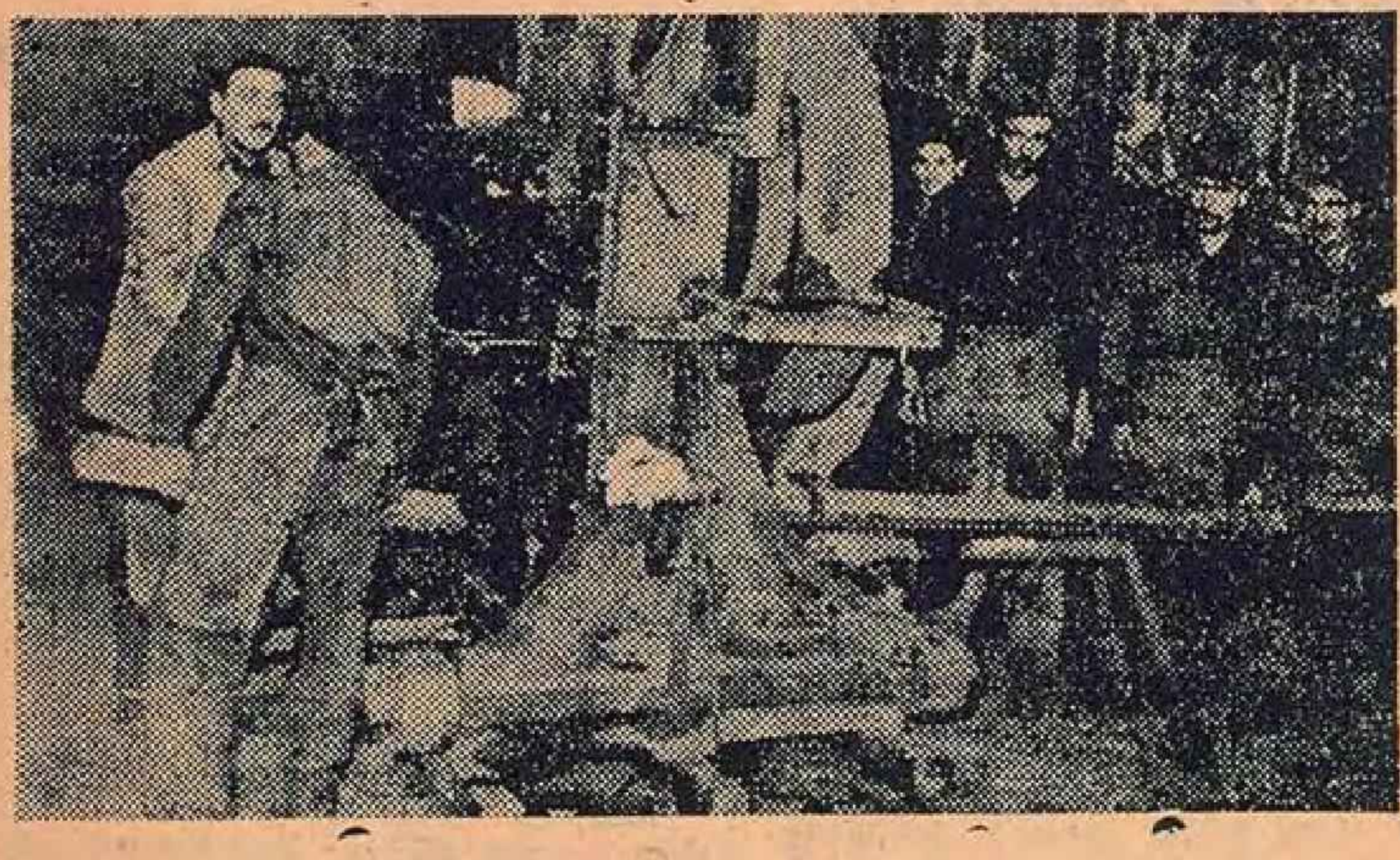

Kısa zamanda dikili dikiliveren inşaatlar ve apartmanlar..

Bu kalkınmalar her ne ise.. bu geniş mânayı bırakalım da, yapılan inşaatların, eserlerin teessüsünde en çok rolü olanı hiç düşündünüz mü? Düşünmemişsinizdir.. Belki, şimdi, para veya işçi diyeceksiniz. Ama hangi işçi.. İşte şimdi size onlardan bahsedeceğiz. Onları size tanıtmağa çalışacağız.

izahat alıyorlar

Bilmem Halıcıoğlu semtine hiç giittiniz mi? Vapurdan indiğiniz zaman, ara sokaktan caddeye çıkmadan, sağınızda bir gürültü işitir, “fabrika” deyip geçersiniz. Otobüsle giderseniz gene demir kapının önünden farkında olmadan, kim bilir, hangi kulüplerin maçını, sevgilinizi, karınızı, çocuğunuzu, ne bilinir belki de kaynananızı düşünüp geçersiniz. Fakat, işte bah demir çekme fabrikası 946 da kurulmuş oldukça iptidaî bir müessesedir. Böyle olmasına rağmen, memleketin inşaat demiri hususundaki mühim bir ihtiyacını karşılar. İnşaatlarda gördüğünüz o demirler, orada su içinde gibi ter içerisinde sini ettiğiniz işçiler, orada çalışır.

Demas demir çekme ve makina sanayii şirketinin çıplak çalışan işçinin elinden geçer.

Müessese doğrudan doğruya sıcak demir çeker. İnşaat demirinden başka köşebent, (V) ve (T) demiri muhtelif ebatlarda silme ve dört köşe demir imal edilmektedir.

Halen yeni bir demir çekme fabrikasının ustabaşısı ve ortağı olan Cafer usta, vaktiyle bu müessesede ustabaşılık yapmış, her bakımdan müesseseye emek vermiştir. Müessese, hâlâ onun icadettiği bir demir kesme makinasını kullanmaktadır.

Kapıdan girmeden bizi tanıdı ve işçi mümessilleri, Şefik Gülcan, Dursun Suyabatmaz, Halit Kant'a haber verdi. Müessese 24 saat çalışıyor. Günde 30 ton demir imal ediyor. Fakat, çok iptidaî bir vaziyet var. İş emniyeti ve işçi sağlığı meselesi hiç düşünülmemiş. Fırınlardan çıkan dumanı çekecek ne bir mehfez veya ne de bir aspiratör cinsinden tertibat mevcut değil. Öğrendiğimize göre Madeniş Sendikası bu hususlarda titizlikle durmaktadır. Soyunma yerleri ve dolaplar nazarı dikkatimizi celbetti. Çok fecî durumda.. İşçiler bilhassa bu hususlardan çok şikâyetçi. Bazı yırtık elbiseli veya iş elbisesi olmıyan işçilere rastladık. İş elbisesi verilip verilmediğini sorduk. Üzücü cevaplar aldık. En yaşlı işçi Şefik Gülcan ile karşı karşıyayız. 57 yaşında, işçi mümessili ocakçı ustası, Günde 9 lira yevmiye alıyor. Bunu da az gördük, ilgililer prim aldıklarını söylediler.

Müessese, her postaya 8 saatlik normal mesai müddetinde 100 demir imaline mecbur etmiştir. 100 den fazlası için, tanesinde bir lira prim verilmektedir. Böylece işçi, 10 günde bir ücret aldığına göre, ortalama 60 lira normal ve 20 lira da prim alarak, 10 günde 80 lira almış olur.

Asgarî ücret 720 kuruştur ve ayrıca prim vardır Bundan başka ikramiye, yemek, yemek zammı, çocuk zammı gibi sosyal yardımlar mevcut değildir. İşçiler bilhassa yemek istemektedirler.

Onlardan ayrılırken, memleket kalkınmasında en mühim vazifeyi yüklenen ve en çok hissesi ve emeği olan bu işçilere, biraz daha ehemmiyet verilse, diye düşündük. Ve üzülerek ayrıldık.

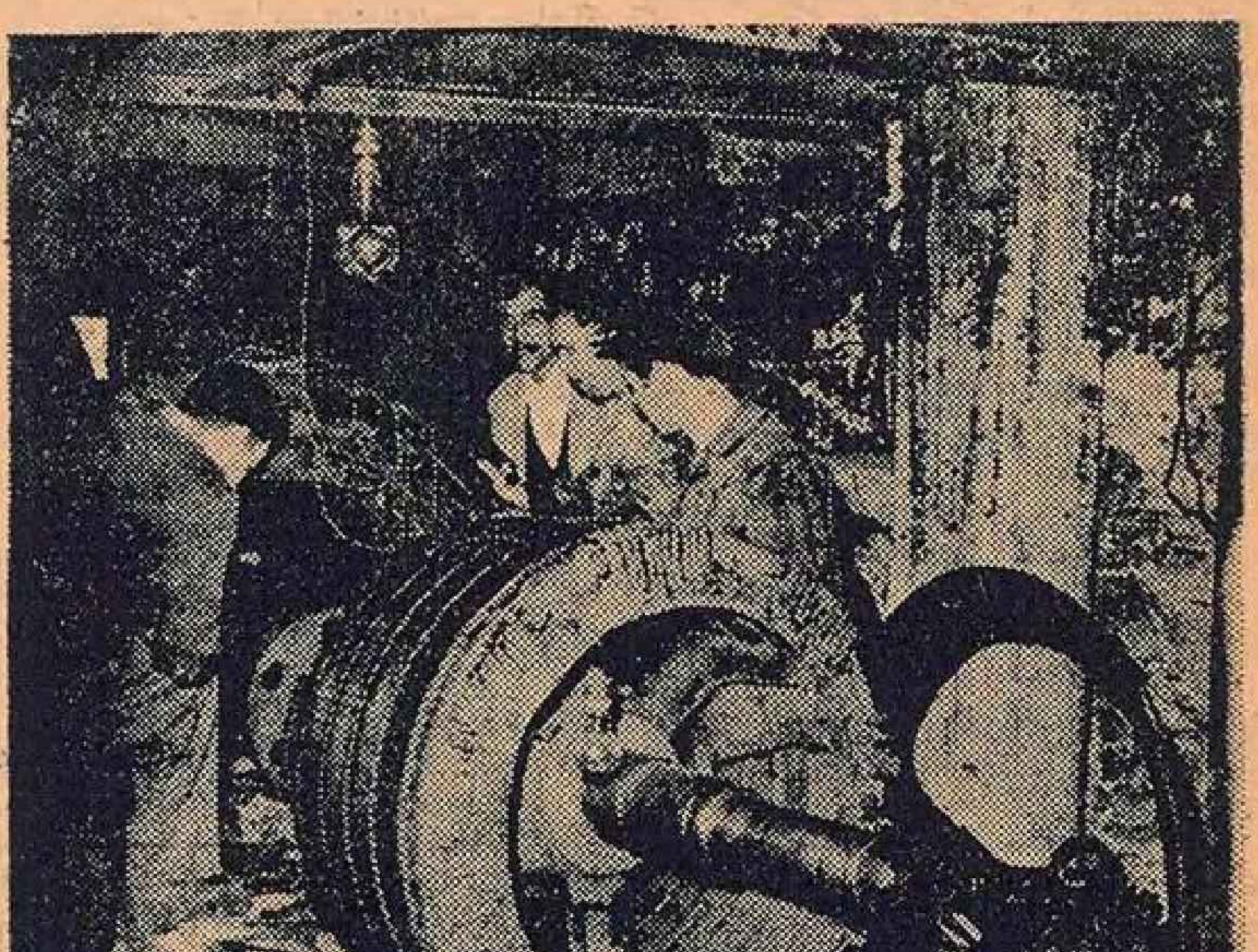MADENİŞ
Röportaj Ekibi